

PENCHAK SILAT AN'ANALARI YUNESKONING NOMODDIY MADANIY MEROSLARI.

Eshqobilov Musurmon Ibragim o'g'li
JDPU magistratura bo'limi 2-kurs talabasi

Mirzayorova Mavjuda O'ktam qizi

TERDU Sport faoliyati va boshqaruvi fakulteti tabasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7871134>

Annotatsiya; Ingliz tilidan tarjima qilingan. Indoneziya va Malayziyadan kirib kelgan. Penchak silat bu Nusantara va Janubi sharqiy Osiyoning uning atrofidagi geomadaniy hududlarning mahalliy jang san'atlari sinfi uchun umumiy atama. Bu an'anaviy ravishda Bruney, Singapur, Janubiy Tailand, Janubiy Filippin va Janubiy Vetnamda qo'llaniladi.

Kalit so'zlar; Penchak silat, sport.

G'arb yozuvlarida ba'zan 'pentjak silat' yoki fonetik jihatdan 'penchak silat' deb yozilgan soyabon muddati qarindoshlar sinfi uchun Indoneziya jang san'ati. Qo'shni mamlakatlarda bu atama odatda professional raqobatdoshlikni anglatadi silat. Bu qurolyarog' bilan bir qatorda zarbalar tortishish va otishlarni o'z ichiga olgan to'liq tanadagi jangovar shakl. Tananing har bir qismi ishlatiladi va hujumga uchraydi. Penchak silat nafaqat jismoniy mudofa uchun balki psixologik maqsadlar uchun ham mashq qilingan. Etakchi tashkilot penchak silat Indoneziyada ikatan Penchak Silat Indoneziya.

Xalqaro penchak silat uchun aloqa organi Xalqaro Penchak silat Federatsiyasi yoki PERSILAT [Persek Penchak silat Antara Bangsa].

Penchak silat-tarkibiga kiritilgan sport turlaridan biri Janubi-sharqiy Osiyo o'yinlari va boshqa mintaqaviy musobaqalar. Penchak silat birinchi marta debyut qildi 1987 yili Janubi-sharqiy Osiyoda o'yinlar Indoneziyada bo'lib o'tdi. 2018 yilda ham Indoneziyada Osiyo o'yinlari bo'lib o'tdi. 2019 yil 12-dekabrda Sport deb tan olingan Insoniyatning og'zaki va nomoddiy merosining durdonasi tomonidan YUNESKO 'Birlashgan Millatlar Tashkilotining Ta'lim, fan va madaniyat masalalari bo'yicha tashkilot. Silat mahalliy aholi tabaqasi uchun umumiy so'zdir jang san'atining geomadaniy hududidan Indoneziya aniqrog'i Indoneziya arxipelagi, mahalliy sifatida tanilgan.

Nusantara so'zning kelib chiqishi silat noaniq. The Malaycha muddat silat bilan bog'langan Minangkabau so'z silek. Tilning Sumatranii kelib chiqishi sababli atamaning sumatranik kelib chiqishi ehtimoldan yiroq emas. So'z bo'lsa-da silat ko'p qismida keng tanilgan janubi-sharqiy Osiyo, atama penchak silat asosan Indoneziyada ishlatiladi. Penchak silat 1948 yil Indoneziyaning jang uslublarini birlashtiriladigan atama sifatida tanlangan. Bu Indoneziyada jang san'atlari uchun eng ko'p ishlatiladigan ikkita so'zning biri edi. Penchak Markaziy va sharqda ishlangan atama edi Java, esa silat ichida ishlatilgan.

Sumatra, Malay yarim oroli va Borneo. Yilda Minang foydalanish, penchak va silat bir xil amaliyotning ikki jihati sifatida qaraladi. Penchak-bu mashg'ulotning mohiyati, tasodifiy kuzatuvchiga ijro sifatida guvoh bo'lishga ruxsat berilgan san'atning tashqi tomoni. Silat-jangovar va o'zini himoya qilishning mohiyati, begonalardan sir saqlanadigan va ularni tayyor deb hisoblamaguncha talabalarga oshkor qilinmaydigan usullarning haqiqiy jangovar qo'llangan. Boshqa ta'riflar mavjud bo'lsada, barchaning fikriga ko'ra silat penchaksiz bo'lmaydi, silat qobiliyatisiz pencak esa maqsadsizdir.

So'zlarning kelib chiqishi penchak va silat isbotlanmagan. Ba'zilar penakni'dan' keladi dab hisoblashadi Sanskritcha so'z pancha ma'nosi besh yoki XITOY muddat pencha yoki pungcha parrijlash yoki burilish urish yoki bosishni nazarda tutadi. Kabi lahjalarda boshqa atamalardan foydalanish mumkin silek qadam,mancak ma po yoki asosiy-po. Mustamlakachilik davridagi Gollandiyaning sharqiy Hindiston gazetalari ostida jang san'ati shartlari yozilgan Golland imlolar. Bunga quyidagilar kiradi silat, penchak golland tilida 'Pentjak' deb yozilgan.Qalam 'pentja', mancak 'mentjak' manka 'mentjah' va pukulan 'poekoelan' deb nomlanishgan.1881 yilda jurnal mancak deb nomlaydi.Batak uzun qilich,xanjar yoki o'tin bilan qilichbozlik o'yini o'tkazilgan.Ushbu qog'ozlarda mancak Malayan 'Maleische' so'zning sumatradan kelib chiqqanligini ko'rsatmoqda.Ushbu atamalar tarkibidagi silatdan alohida ishlatilgan Gollandiyalik Sharqiy Hindiston Shartlar pukulan yoki asosiy pukulan, golland tilida "maen poekoelan"deb yozilgan.Jakartaning jangovar tizimlarini nazarda tutgan ammo umuman Sumatra va Lombok kabi Indoneziya qismlarining jang san'atlari hisoblanadi.

References:

1. Usmonov , M. . . (2023). PROBLEMS OF FORMING A SPECIAL ANALYTICAL THINKING STYLE AND BUILDING ALGORITHMS FOR SOLVING LOGICAL PROBLEMS. Евразийский журнал технологий и инноваций, 1(1), 39–56. извлечено от <https://www.in-academy.uz/index.php/ejti/article/view/9662>
2. Usmonov , M. . . (2023). ANTHROPOGENIC ENVIRONMENTAL LOAD ASSESSMENT METHODS USING MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES. Евразийский журнал технологий и инноваций, 1(1), 21–38. извлечено от <https://in-academy.uz/index.php/ejti/article/view/9645>

INNOVATIVE
ACADEMY